

istekliden aşırı düşük teklif
açıklamasında tereddüt
bulunan hususların
netleştirilmesi bakımından
işletme ruhsatlarının da
istendiği ancak idare
tarafından işletme ruhsatları
bulunmaksızın sunulan diğer
bilgi ve belgeler dikkate
alınarak değerlendirme
yapıldığı ve istekli
tarafından işletme ruhsatı
sunulmamasına rağmen bu
hususun alınan ihale
komisyonu kararında
isteklinin teklifinin
reddedilmesinde bir gerekçe
olarak belirlenmediği, diğer

bir ifadeyle idarenin işletme ruhsatlarının sunulması isteminden zımni olarak vazgeçtiğ

Toplantı No : 2019/028

Gündem No : 22

Karar Tarihi : 30.05.2019

Karar No : 2019/UY.II-656

BAŞVURU SAHİBİ:

Mezre Turizm İnşaat Tic. ve San. Ltd. Şti. – Er-Bu İnşaat Ticaret A.Ş. İş Ortaklığı,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Karayolları Genel Müdürlüğü Program ve İzleme Dairesi Başkanlığı,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2017/248986 İhale Kayıt Numaralı “Van-Bitlis İl Sınırı (Kuskunkıran Tüneli)- Tatvan Devlet Yolu (Tatvan Şehir Geçişi Dahil) Km: 71 + 467,03 – 138 + 868,47 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Üstyapı (Bsk) Yapılması İş” İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Karayolları Genel Müdürlüğü Program ve İzleme Dairesi Başkanlığı tarafından 11.07.2017 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen “Van-Bitlis İl Sınırı (Kuskunkıran Tüneli)- Tatvan Devlet Yolu (Tatvan Şehir Geçişi Dahil) Km: 71 + 467,03 – 138 + 868,47 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Üstyapı (Bsk) Yapılması İş Yapım İş” ihalesine ilişkin olarak Mezre Turizm İnşaat Tic. ve San. Ltd. Şti. – Er-Bu İnşaat Ticaret A.Ş. İş Ortaklığı’nın 19.04.2019 tarihinde

yaptığı şikâyet başvurusunun, başvurusu hakkında idare tarafından süresi içinde karar alınmaması üzerine, başvuru sahibince 09.05.2019 tarih ve 19428 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 09.05.2019 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/500 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı Kurul kararının iptali istemiyle taraflarınca açılan davada Danıştay Onüçüncü Dairesinin E:2018/3750 K:2018/3761 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verildiği,

Danıştay'ın anılan kararı üzerine Kurul tarafından 06.03.2019 tarihli ve 2019/MK-86 sayılı kararın alındığı ve "2- Kamu İhale Kurulunun 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararının 1'inci iddia ile ilgili kısmının iptaline,

3-Kamu İhale Kurulunun 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararında yer alan 1'inci iddia ile ilgili olarak tereddüt duyulan hususlarda ihaleyi yapan idarece ilave belgeler istenilmesi suretiyle yeniden bir değerlendirme yapılması yönünde düzeltici işlem belirlenmesine..." karar verildiği,

İdare tarafından Kurul kararının uygulanmasını teminen taraflarına gönderilen yazı ile "...tarafınızca aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan dosyada nakliye mesafesine ilişkin olarak yer alan; 21.12.2017 tarihli İmdat MİNYAS adına, 28.12.2017 tarihli Gündoğan AVKAN adına, 28.12.2017 tarihli Çetin ÖLGEN adına, 29.12.2017 tarihli Abdurrahman DEMİRKUL adına, 29.12.2017 tarihli Sedat ULUDİL

adına ve 27.12.2017 tarihli Çetin AYTEKİN adına olan muvafakatnameler incelenmiş olup söz konusu taşınmazlara ait herhangi bir tapu bilgisinin yer almadığı görülmüştür.

Söz konusu muvafakatnamelerin değerlendirilebilmesi için, muvafakatnameleri imzalayan kişilerin imza sirkülerinin, söz konusu taşınmazlara ait Ada/ Parsel numaralarının yer aldığı tapu fotokopilerinin, taşınmazların Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlüğünden alınmış ve bir harita üzerinde gösterilmiş tescile esas koordinatlarının ve Van Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Müdürlüğü veya Bitlis İl Özel İdaresinden alınmış İşletme Ruhsatlarının...” belgelerinin istendiği,

İdarece Kurul tarafından alınan 06.03.2019 tarihli ve 2019/MK-86 sayılı kararın yanlış yorumlandığı, kendilerinden imza sirkülerinin, tapu fotokopilerinin ve tescile esas koordinatların istenmesinin uygun olduğu ancak işletme ruhsatlarının istenmesinin Kamu İhale Kurulunun 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararına ve Sözleşme Tasarısı’na aykırı olduğu, işletme ruhsatına ilişkin istemden vazgeçilmesi ve idarece istenen ve taraflarınca 24.04.2019 tarihinde idareye sunulan diğer belgeler kapsamında değerlendirme yapılması ve ihalenin tarafları üzerinde bırakılması gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Uyuşmazlığa konu ihalenin Karayolları Genel Müdürlüğü Program ve İzleme Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen “Van-Bitlis İl Sınırı (Kuskunkıran Tüneli) -Tatvan Devlet Yolu (Tatvan Şehir Geçişi Dahil) Km: 71 + 467,03 – 138 + 868,47 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Üstyapı (Bsk) Yapılması işi” olduğu, ihalenin 11.07.2017 tarihinde 71 isteklinin katılımıyla gerçekleştirildiği,

Başvuru sahibinin sunduğu aşırı düşük teklif açıklamasının idarece reddedilmesi üzerine Kuruma yaptığı itirazın şikayet

başvurusunda bulunan “Aşırı düşük teklif açıklamalarının;

1) VBT/01 no’lu ve VBT/02 no’lu iş kalemlerinin “Ariyet ocağından getirilecek veya depoya gidecek kazı malzemelerinin taşınması ($F=0,00034 \times K \times \sqrt{M-0,0034 \times K}$)” analiz girdilerine ait nakliye mesafesinin 3.5 km,

VBT/02 no’lu iş kaleminin “Ariyet ocağından getirilecek veya depoya gidecek kazı malzemelerinin taşınması ($F=K \times (0,00014 \times M + 0,02) - 0,0034 \times K$)” analiz girdisine ait nakliye mesafesinin 10 km,

VBT/05 no’lu iş kaleminin “Bitkisel toprak ve sanat yapıları kazısının nakli ($F=0,00034 \times K \times \sqrt{M-0,0034 \times K}$)” analiz girdisine ait nakliye mesafesinin 5 km alındığı, ariyet ocağından getirilecek veya depoya gidecek kazı malzemelerinin taşınması ve bitkisel toprak ve sanat yapıları kazısının nakli analiz girdilerine ilişkin olarak Karayolları Genel Müdürlüğüne taraflarına gönderilen aşırı düşük sorgulama eki analiz formatında yer alan nakliye formülünün kullanıldığı, ihale dokümanında yer alan proje ve yerinde yapılan inceleme neticesinde ortalama taşıma mesafelerinin belirlenerek hesaplama yapıldığı, bu mesafelerin ihale konusu işin yapılması için optimum ortalama taşıma mesafelerinden daha düşük olmadığı, mesafelerin tevsiki açısından muvafakatnameler, taşınmazların maliklerine ait kimlik fotokopileri ve itinereri açıklamaları kapsamında ayrıca sundukları, taşınmazların kullanımı için gerekli izinlerin alınmasının istekliler için değil de ihale üzerinde bırakılan yükleniciler için bağlayıcılığının olduğu dikkate alındığında yapılan aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata aykırılık içermediği,

2) VBT/01, VBT/02, VBT/14, VBT/31 no’lu iş kalemlerinin analiz girdileri arasında yer alan “Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 210 HP (21/2yd3)” analiz girdisi için,

VBT/14 ve VBT/05 no’lu iş kalemlerinin analiz girdileri arasında yer alan “Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 100 HP (1yd3)” analiz girdisi için,

VBT/32 no'lu iş kaleminin analiz girdileri arasında yer alan "Kompresörün bir saatlik ücreti" analiz girdisi için fiyat teklifi alınmış olduğu ancak fiyat teklifinin Kamu İhale Genel Tebliğinin 45.1.13 maddesinde belirtilen isteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgelerden biri olmadığı gerekçesiyle reddedildiği, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.13. maddesinde teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine ilişkin analizlere dayanak teşkil eden belgeler arasında üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunabileceğinin düzenlendiği ve buna göre belirtilen analiz girdileri için taraflarınca sunulan fiyat tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliği'nin ilgili maddesi uyarınca gerekli ibareleri taşıdığı ve meslek mensubu tarafından iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle imzalandığı, bu haliyle söz konusu analiz girdilerine yönelik teklif almak suretiyle açıklama yapılmasının kamu ihale mevzuatına uygun olduğu ve açıklamalarının kabul edilmesi gerektiği" iddialara binaen yapılan inceleme neticesinde 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararın alındığı ve "Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine," karar verildiği,

Anılan Kurul kararının iptali istemiyle başvuru sahibi tarafından açılan davada Ankara 17. İdare Mahkemesi'nin 18.07.2018 tarih ve E:2018/633, K:2018/1553 sayılı kararı ile "...aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin olarak ayrıntılı düzenlemelere yer verildiği, bu durumun ihale süreçlerinin niteliği gereği idarelerin ihale süreçlerindeki takdir yetkisinin dar tutulmuş olmasının bir sonucu olduğu, ihaleyi gerçekleştiren idarelerce ihaleye katılan isteklilerden istenecek aşırı düşük teklif açıklamalarının da bu düzenlemeler kapsamında olması gerektiği, mevzuatta yer almayan açıklama kalemlerinin takdir yetkisi çerçevesinde isteklilerden istenilmesine hukuken imkân bulunmadığı,

sözleşme tasarısında kum-çakıl ocağı, ariyet ocağı, depo yeri, su temin yeri ile şantiye, beton santrali, beton tesisi, konkasör, soğuk ve sıcak karışım plantlerinin kurulacağı alanların yüklenici firma tarafından temin edileceğinin açıkça yer aldığı, ayrıca davacı şirket tarafından sunulan aşırı düşük analizinde teklif kalemlerinde yer almayan hususların aşırı düşük analiz ekinde İdareye sunulmuş olduğu, zira arazi sahiplerinden alınan muvafakatnamelerin yanında bu muvafakatname konu arazilerin işlendiği itinerelerin de analiz ekinde idareye sunulduğu, ayrıca arazilerin gösterildiği harita örneğinin sunulmasının ise gerekli ve zorunlu olmadığı, nitekim itinerelerin üzerinde söz konusu araziler işaretlenip ve gösterilmekte olduğundan benzer ihalelerde Karayolları Genel Müdürlüğünün itinerelerin sunulmasını yeterli gördüğü, bu itibarla teklif kalemlerinde yer almayan hususların aşırı düşük teklif açıklama istemlerine konu edilemeyeceği hususları dikkate alındığında dava konusu kurul kararının davacıların (1) numaralı iddiasının reddine yönelik kısmında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Ayrıca ihaleyi yapan İdarenin yükleniciden nakliye mesafesine ilişkin olarak bilgi belge isteyebileceği varsayılsa dahi, davacı şirketlerin sunmuş olduğu muvafakatnamelerde yer verilen hususların doğruluğunun tespitinin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü gibi ilgili kurumlar nezdinde mümkün olduğu, ancak ihaleyi yapan İdare ve de davalı idarece verilen belgeler yeterli görülmemesine karşın bu doğrultuda bir inceleme ve araştırma yapılmadan işlem tesis edildiği dikkate alındığında dava konusu işlemde bu yönüyle de hukuka uyarlık görülmemiştir.” gerekçesiyle dava konusu işlemin 1’inci iddia bakımından iptaline,

2’nci iddia bakımından ise “Bu itibarla, ihale süreçlerinde istekliler tarafından makine ve ekipman girdilerinden olan amortismanla yönelik yapılacak açıklamalarda makine ve ekipman kendine ait değilse kamu kurum ve kuruluşları tarafından yayımlanmakta olan rayiç bedellerinin kullanılması gerektiği,

üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile amortisman girdisinin açıklanamayacağı, buna yönelik mevzuatta bir düzenleme bulunmadığı, davacılar tarafından sunulan fiyat teklifinin ise kamu kurum ve kuruluşları tarafından açıklanan güncel rayiç bedellerinin belirgin bir şekilde altında olduğu, davacıların bu sebeple kendisine fiyat avantajı sağladığının açık olduğu hususları dikkate alındığında dava konusu kurul kararının davacıların (2) numaralı iddiasının reddine yönelik kısmında hukuka aykırılık görülmemiştir.” gerekçesiyle dava konusu işlemin ikinci iddia bakımından hukuka uygun olduğuna karar verildiği,

Kurul tarafından mahkeme kararının uygulanmasını teminen 26.09.2018 tarihli ve 2018/MK-347 sayılı kararın alındığı ve “1-Kamu İhale Kurulunun 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararının 1’inci iddia ile ilgili kısmının iptaline,

1’inci iddia bakımından düzeltici işlem belirlenmesine,” karar verildiği,

Anılan mahkeme kararına karşı Mezre Turizm İnşaat Tic. ve San. Ltd. Şti. – Er-Bu İnşaat Ticaret A.Ş. İş Ortaklığı tarafından temyiz yoluna başvurulması üzerine Danıştay Onüçüncü Dairesi’nin 07.12.2018 tarih ve E:2018/3750, 2018/3761 sayılı kararı ile “...Temyize konu Mahkeme kararının iptale ilişkin kısmının incelenmesinden; Uyuşmazlık, VBT/02 no’lu “Her cins ve klastaki zeminde ocak ariyeti kazısı yapılması ve kullanılması” iş kaleminin “Ariyet ocağından getirilecek veya depoya gidecek kazı malzemelerinin taşınması ($F=K \times (0,00014 \times M + 0,02) - 0,0034 \times K$)” analiz girdisine ait nakliye mesafesi hesabından kaynaklanmaktadır.

İhaleyi gerçekleştiren idare tarafından, isteklilerce nakliye mesafesinin ne suretle tevsik edileceğine ilişkin bir belirleme yapılmaksızın aşırı düşük açıklama isteme yazısı ile, ihalede sınır değer altında kalan 11 istekliden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmiş olup, sadece davacı şirketler tarafından oluşturulan iş ortaklığı tarafından

açıklama sunulmuştur.

Anılan ihalenin yaklaşık maliyet hesabında, VBT/02 no'lu iş kaleminin "Ariyet ocağından getirilecek veya depoya gidecek kazı malzemelerinin taşınması ($F=Kx(0,00014xM+0,02)\sim 0,0034xK$)" analiz girdilerine ait nakliye mesafesi 19.595 metre olarak belirlenmiştir. İdare tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında açıklanması istenilen söz konusu analiz girdisine ilişkin olarak sadece formül verilmiş, nakliyenin fiyatlandırmasına ilişkin bir km bilgisine ve/veya nakliye mesafesinin tevsikine ilişkin olarak nasıl bir belge istenildiğine dair bir bilgiye yer verilmemiştir. Davacı şirketlerin oluşturduğu iş ortaklığı tarafından sunulan analiz girdisinde nakliye mesafesi 10 km olarak belirlenmiş ve bu analiz girdisine ilişkin olarak ihaleyi gerçekleştiren idareye, açıklama yazısı ekinde nakliye mesafesini tevsik etmek üzere arazilerinin ariyet ocağı ve depo sahası olarak kullanıldırılmasında bir mahzur bulunmadığına ilişkin altı adet muvafakatnamenin ve ekinde nüfus cüzdanı fotokopilerin ve bu arazilerin işlendiği itinerelerin sunulduğu görülmüştür.

İhaleyi gerçekleştiren idarece, davacı şirketlerin oluşturduğu iş ortaklığı tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan muvafakatnamelere konu taşınmazların muvafakatnameyi imzalayan kişilere ait olduğuna ve söz konusu arazilerin ariyet ocağı ve depo yeri olarak kullanılması için gerekli olan izinlerin alındığına dair herhangi bir belgenin sunulmadığı gerekçesiyle davacı şirketlerin oluşturduğu iş ortaklığının teklifi doğrudan reddedilmiştir.

Davacı İş Ortaklığı tarafından uyuşmazlık konusu iş kalemi kapsamında sunulan nakliye mesafesine bakıldığında, bu mesafenin idarenin yaklaşık maliyet hesabında esas aldığı mesafeden daha az olduğu, bu anlamda davacılar tarafından esas alınan mesafenin kendilerine yaklaşık maliyete nazaran bir maliyet avantajı sağladığı anlaşılmıştır.

Bununla birlikte, ihale komisyonu tarafından, aşırı düşük

teklif açıklama istem yazısında, isteklilerce açıklamalarına esas alınan nakliye mesafesinin tevsikine ilişkin olarak belge sunulacağına ya da hangi belgelerin sunulması gerektiğine ilişkin bir belirlemeye yer verilmediğinden, sunulan belgelerin yetersizliği gerekçesi ile davacı iş ortaklığının aşırı düşük teklif açıklamasının uygun olmadığı gerekçesiyle teklifinin doğrudan değerlendirme dışı bırakılmasının yerinde olmadığı, sunulan belgelerin ihale komisyonu tarafından yeterli görülmemesi durumunda tereddüt duyulan hususlara ilişkin olarak gerektiğinde ilave belgeler istenilmesi suretiyle yeniden bir değerlendirme yapılması gerektiği sonucuna varıldığından, itirazın şikâyet başvurusunun reddine dair dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk, dava konusu işlemin bu iddia yönünden iptali yolundaki temyize konu İdare Mahkemesi kararında ise sonucu itibarıyla hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Temyize konu Mahkeme kararının davanın reddine ilişkin kısmının incelenmesinden;

“Kamu İhale Genel Tebliği’nde, ihale komisyonunca, teklif fiyatı aşırı düşük olan isteklilerin teklifleri reddedilmeden önce belirlenen süre içinde teklifte önemli olarak tespit edilen bileşenlerle ilgili ayrıntıların yazılı olarak istenileceği, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında, sorgulamaya konu iş kalemlerine ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgelerin sunulmasının gerektiği, isteklilerin sunacakları analizlere dayanak teşkil eden belgeler arasında “üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri”nin de sayıldığı görülmektedir.

Davaya konu ihalede, davacı şirketlerin oluşturduğu iş ortaklığınca aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında, VBT/01, VBT/02, VBT/05, VBT/14 ve VBT/31 no’lu iş kalemlerinin analiz girdileri arasında yer alan “Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 210 HP (21/2yd3)” analiz girdisi için teklif edilen 20.000,00.-TL tutarı tevsik etmek üzere, Silyol İnşaat ve Ticaret A.Ş. kaşe ve imza bilgisine yer verilen fiyat teklifi,

VBT/14 no'lu iş kaleminin analiz girdileri arasında yer alan "Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 100 HP (1yd3) analiz girdisi için teklif edilen 15.000,00.-TL tutarı tevsik etmek üzere Silyol İnşaat ve Ticaret A.Ş. kaşe ve imza bilgisine yer verilen fiyat teklifi, VBT/32 no'lu iş kaleminin analiz girdileri arasında yer alan "Kompresörün bir saatlik ücreti" analiz girdisi için teklif edilen 55.00-TL tutarı tevsik etmek üzere Silyol İnşaat ve Ticaret A.Ş. kaşe ve imza bilgisine yer verilen fiyat teklifi sunulmuştur.

Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 210 HP (21/2yd3)" "Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 100 HP (1yd3) ve "Kompresörün bir saatlik ücretine ilişkin olarak Kamu ihale Genel Tebliği'nin 45.1.13. maddesi uyarınca fiyat teklifi ile açıklama yapılabileceği, fiyat teklifi ile açıklama yapılamayacağına ilişkin mevzuatta bir hüküm bulunmadığı, fiyat tekliflerinde yer alan fiyatın idareye sunulan fiyat analizinde belirtilen fiyatlarla aynı olduğu, bu itibarla, davalı idarece iş makinelerinin edinim bedellerinin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınarak açıklanamayacağından bahisle davacının ikinci iddiası yönünden tesis edilen başvurunun reddine ilişkin dava konusu Kurul kararının bu kısmında hukuka uygunluk, davanın reddi yönündeki İdare Mahkemesi kararının bu kısmında hukukî isabet bulunmamaktadır.

Öte yandan, teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin olarak üçüncü kişilerden fiyat teklif alınması durumunda, idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi hâlinde, meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal ve hizmet için düzenlenen maliyet veya satış tutarı tespit tutanağının meslek mensubundan istenebileceği, meslek mensubunun tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumlu olduğu, gerekli görülmesi hâlinde ihaleyi yapan idarenin proforma fatura ve fiyat tekliflerine ilişkin maliyet/satış tutan tespit tutanaklarını incelemek üzere muhafaza eden meslek mensubundan isteyebileceği, yapılan inceleme sonucunda sunulan proforma fatura/fiyat teklifi ile bu belgeler arasında

uyumsuzluk olduğunu tespit etmesi durumunda teklif reddedilerek, uyumsuzluğun niteliğine göre belgelerin mükellef ve/veya isteklinin bağlı olduğu vergi dairesine gönderileceği ve gerekli olması hâlinde Cumhuriyet Savcılığına bildirim yapılacağı açıktır.

...

2. Ankara 17. İdare Mahkemesi'nin 18/07/2018 tarih ve E2018/633, K:2018/1553 sayılı kararının dava konusu işlemin iptaline ilişkin kısmında, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, VBT/02 no'lu iş kaleminin "Ariyet ocağından getirilecek veya depoya gidecek kazı malzemelerinin taşınması ($F=Kx(0,00014xM+0,02)-0,0034xK$)" analiz girdisine ilişkin olarak davacıların birinci iddiasıyla ilgili kısım yönünden anılan Mahkeme kararının iptale ilişkin kısmının yukarıda belirtilen GEREKÇEYLE ONANMASINA;

3. Davacıların temyiz isteminin kabulüne;

4. Temyize konu Mahkeme kararının, davacıların 2. iddiasıyla ilgili kısım yönünden davanın reddine ilişkin kısmının 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca bozulmasına,

5. Dava konusu işlemin bu kısmının iptaline..." karar verildiği,

Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin kararını uygulanmasını teminen Kurul tarafından 06.03.2019 tarihli ve 2019/MK-86 sayılı kararın alındığı ve "1- 26.09.2018 tarih ve 2018/MK-347 sayılı kararın iptaline,

2- Kamu İhale Kurulunun 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararının 1'inci iddia ile ilgili kısmının iptaline,

3- Kamu İhale Kurulunun 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararında yer alan 1'inci iddia ile ilgili olarak tereddüt duyulan hususlarda ihaleyi yapan idarece ilave

belgeler istenilmesi suretiyle yeniden bir değerlendirme yapılması yönünde düzeltici işlem belirlenmesine,

4- Kamu İhale Kurulunun 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararının 2'nci iddia ile ilgili kısmının iptaline,

5- Kamu İhale Kurulunun 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararında yer alan 2'inci iddia ile ilgili olarak ihaleyi yapan idarece proforma fatura ve fiyat tekliflerine ilişkin maliyet/satış tutan tespit tutanaklarının bunları muhafaza eden meslek mensubundan istenerek değerlendirme yapılması yönünde düzeltici işlem belirlenmesine," karar verildiği anlaşılmıştır.

İdare tarafından Kurul kararının uygulanmasını teminen 16.04.2019 tarihinde başvuru sahibine EKAP üzerinden tebliğ edilen yazı ile istekliden "...tarafınızca aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan dosyada nakliye mesafesine ilişkin olarak yer alan; 21.12.2017 tarihli İmdat MİNYAS adına, 28.12.2017 tarihli Gündoğan AVKAN adına, 28.12.2017 tarihli Çetin ÖLGEN adına, 29.12.2017 tarihli Abdurahman DEMİRKUL adına, 29.12.2017 tarihli Sedat ULUDİL adına ve 27.12.2017 tarihli Çetin AYTEKİN adına olan muvafakatnameler incelenmiş olup söz konusu taşınmazlara ait herhangi bir tapu bilgisinin yer almadığı görülmüştür.

Söz konusu muvafakatnamelerin değerlendirilebilmesi için, muvafakatnameleri imzalayan kişilerin imza sirkülerinin, söz konusu taşınmazlara ait Ada/ Parsel numaralarının yer aldığı tapu fotokopilerinin, taşınmazların Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlüğünden alınmış ve bir harita üzerinde gösterilmiş tescile esas koordinatlarının ve Van Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Müdürlüğü veya Bitlis İl Özel İdaresinden alınmış İşletme Ruhsatlarının,

"Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 210 HP (21/2yd3)"
"Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 100 HP (1yd3) ve
"Kompresörün bir saatlik ücreti " için Kamu İhale Genel

Tebliğinin 45.1.13.1 maddesinde belirtilen “Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir.” hüküm gereğince tarafınızca sunulan fiyatlara ilişkin Satış Tutarı Tespit Tutanaklarının (Ek-0.6) yazımızın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 5 (beş) iş günü içinde Genel Müdürlüğümüz Program ve İzleme Dairesi Başkanlığına gönderilmesi...” hususlarında belge talep edilmiştir.

Başvuru sahibi tarafından 19.04.2019 tarihinde idareye sunulan dilekçe ile işletme ruhsatlarının istenmesinin Kamu İhale Kurulunun 06.03.2018 tarihli ve 2018/UY.II-538 sayılı kararına, mahkeme ve Danıştay kararına ve Sözleşme Tasarısı’na aykırı olduğu iddialarında bulunulmuştur.

İdarenin şikayet başvurusuna ilişkin olarak istekliye bir cevap vermediği, isteklinin süresi içerisinde 09.05.2019 tarihinde Kuruma itirazın şikayet başvurusunda bulunduğu, idare tarafından isteklinin 24.04.2019 tarihinde idareye sunduğu belgelerin incelenmesi üzerine 14.05.2019 tarihinde onaylanan ihale komisyonu kararının alındığı ve bu kararın 15.05.2019 tarihinde EKAP üzerinden başvuru sahibine bildirildiği,

İhale komisyonu kararında “MEZRE Turz. İnş. Tic. ve San. Ltd. Şti. + ER-BU İnş. Tic. A.Ş. İş Ortaklığının İdaremizin Genel Evrakına giren 24.04.2019 tarih ve 2019/1 sıra nolu cevabi yazısı ve ekleri İhale Komisyonumuz tarafından incelenmiş olup,

İsteklinin VBT/02 nolu iş kaleminin “Ariyet ocağından getirilecek veya depoya gidecek kazı malzemelerinin taşınması ($F=Kx(0,00014xM+0,02)-0,0034xKJ$)” analiz girdisine ait nakliye mesafesine ilişkin olarak, arazi sahiplerinden alınan muvakatnamelere ait tapu fotokopilerini, söz konusu tapulara ait Bitlis Kadastro Müdürlüğü Tatvan Biriminden alınan ıslak imzalı Aplikasyon Krokilerini ve arazi sahibi sıfatıyla muvafakatnameleri imzalayan kişilere ait noter tasdikli imza beyannamelerini sunduğu görülmüştür. Sunulan bu belgelerin Karayolları Genel Müdürlüğü’ne ait TAKPAS (Tapu ve Kadastro Paylaşım Sistemi) (Taşınmazlar Dairesi Başkanlığı Parsel Sorgulama Sistemi) den yapılan incelemelerde, söz konusu arazilerin muvakatnameyi imzalayan kişilere ait olduğu tespit edilmiş olup yapılan açıklamanın uygun olduğu değerlendirilmiştir.

İstekli, “Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 210 HP (21/2yd3)”, “Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 100 HP (1yd3)” ve “Kompresörün bir saatlik ücreti” ne ilişkin olarak SMMM Kamil SİLAHTAROĞLU tarafından düzenlenen EK-0.5 Maliyet Tespit Tutanağı ve EK-0.6 Satış Tutarı Tespit Tutanağını idaremize sunmuştur.

Sunulan “EK-0.5 Maliyet Tespit Tutanağı”nın; “Kompresörün bir saatlik ücretine” ilişkin olduğu görülmüştür. Ancak söz konusu bu tutanakta “Kompresörün bir saatlik ücreti” analiz girdisinin içinde yer alan makine ve ekipman girdilerinin bileşenlerinden amortismanıya yönelik herhangi bir açıklamanın yer almadığı görülmüştür.

Ayrıca, “EK-0.6 Satış Tutarı Tespit Tutanağı”nın; “Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 210 HP (21/2yd3)” ve “Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 100 HP (1yd3)” ait olduğu görülmüştür. Söz konusu bu tutanakta “Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 210 HP (21/2yd3)”ın fiyatının 24.000,00 TL, “Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 100 HP (1yd3)”ın fiyatının ise 18.000,00 TL olduğu belirtilmiştir.

Ancak, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından

yayınlanan 2017 Yılı İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatları kitabında; "03.001 poz no.lu Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 100 HP(1yd3)"mm fiyatı 234.000,00 TL ve "03.001 poz no.lu Ekskavatör ve dragline tipi makinalar 210 HP (21/2yd3)" mm fiyatı 432 000,00 TL olduğu görülmüştür.

Dolayısıyla istekli tarafından sunulan fiyat tekliflerinde yer alan makine bedellerinin T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından açıklanan rayiç bedellerinden belirgin bir şekilde düşük olduğu ve bu durumun istekliye haksız avantaj sağladığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, söz konusu fiyat teklifleri ile T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayınlanan 2017 Yılı İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatları kitabındaki rayiç bedelleri arasındaki uyumsuzluk ve "EK-0.5 Maliyet Tespit Tutanağı"nda "Kompresörün bir saatlik ücreti" analiz girdisinin içinde yer alan makine ve ekipman girdilerinin bileşenlerinden amortismanıya yönelik herhangi bir açıklamanın yapılmaması nedeniyle,

Söz konusu isteklinin teklifi aşırı düşük teklif sorgusuna Kamu İhale Genel Tebliğinin 45. maddesi hükümlerine uygun olarak açıklama yapılmadığından İdari Şartnamenin "Sınır değer" başlıklı 33. maddesinin 33.2. bendi gereğince reddedilmiş..." değerlendirmelerinin bulunduğu anlaşılmıştır.

İdare tarafından başvuru sahibine gönderilen ek açıklama talep yazısında istekliden;

- 1) Muvafakatnameleri imzalayan kişilerin imza sirkülerinin,
- 2) Söz konusu taşınmazlara ait Ada/ Parsel numaralarının yer aldığı tapu fotokopilerinin,
- 3) Taşınmazların Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlüğünden alınmış ve bir harita üzerinde gösterilmiş tescile esas koordinatlarının,
- 4) Van Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Müdürlüğü veya

Bitlis İl Özel İdaresinden alınmış İşletme Ruhsatlarının istendiği görülmüştür.

İstekli tarafından 24.04.2019 tarihinde idareye sunulan belgeler kapsamında imza sirküleri ve imza beyannamelerinin, tapu fotokopilerinin, tescile esas koordinatları gösterir belgelerin ve maliyet tespit ve satış tutarı tespit tutanaklarının bulunduğu anlaşılmıştır.

Kuruma yapılan itirazın şikâyet başvurusu tarihinden (09.05.2019) sonra alınan 14.05.2019 tarihli ihale komisyonu kararında işletme ruhsatlarının sunulmamasının isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasının reddedilmesine ilişkin bir gerekçe olarak belirlenmediği görülmüştür.

Yapılan incelemede idarece, başvuru sahibi istekliden aşırı düşük teklif açıklamasında tereddüt bulunan hususların netleştirilmesi bakımından işletme ruhsatlarının da istendiği ancak idare tarafından işletme ruhsatları bulunmaksızın sunulan diğer bilgi ve belgeler dikkate alınarak değerlendirme yapıldığı ve istekli tarafından işletme ruhsatı sunulmamasına rağmen bu hususun alınan ihale komisyonu kararında isteklinin teklifinin reddedilmesinde bir gerekçe olarak belirlenmediği, diğer bir ifadeyle idarenin işletme ruhsatlarının sunulması isteminden zımni olarak vazgeçtiği anlaşılmıştır.

Bu sebeple geline aşamadaki hukuki durum nedeniyle başvurunun reddedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.